

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 473/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti) v znení neskorších predpisov

Lokalizácia: § 14 ods. 1 písm. a), b) a d)

Účinnosť: 01. 08. 2022, 15. 01. 2009, 01. 01. 2006

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 20

Prísne vymedzenie podmienok, ktoré musí spoľahlivá osoba spĺňať

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/45>
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=8&ID=974>
<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=4&ID=794>
<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=3&ID=1194>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:
Spôľahlivosť je jednou z podmienok udelenia licencie na prevádzkovanie bezpečnostnej služby. V § 14 ods. 1 zákona o súkromnej bezpečnosti sa uvádzajú osoby, ktoré označujeme ako nespoľahlivé. Podľa písm. a) je to osoba, ktorá preukázateľne nadmerne požíva alkoholické nápoje alebo preukázateľne požíva omamné látky, psychotropné látky alebo prípravky, ktorých požívanie môže vyvolať závislosť osôb od nich. Podľa písm. b) je to osoba, ktorá bola v posledných dvoch rokoch uznaná vinnou z priestupku na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami, z priestupku na úseku používania výbušnín, z priestupku na úseku strelných zbraní a streliva, za ktorý jej bola uložená pokuta nad 331 €, z priestupku na úseku obrany Slovenskej republiky, z priestupku proti verejnému poriadku spáchaného neuposlušnosťou výzvy verejného činiteľa pri výkone jeho právomoci, z priestupku proti občianskemu spolunažívaniu spáchaného drobným úmyselným ublížením na zdraví alebo z priestupku proti majetku. Podľa písm. c) je to osoba, ktorá bola právoplatne odsúdená za niektorý z trestných činov uvedených v § 13 ods. 1 písm. a) a od vykonania trestu neuplynuli tri roky. Podľa písm. d) je to osoba, ktorá je trestne stíhaná za trestný čin uvedený v § 13 ods. 1 písm. a), (...)
9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)
V súčasnosti sa v zmysle platnej právnej úpravy za spoľahlivé osoby nepovažujú tie, ktoré preukázateľne nadmerne požívajú alkoholické nápoje alebo omamné a psychotropné látky vyvolávajúce závislosť, sú trestne stíhané za trestný čin a bola im uložená pokuta z priestupku proti verejnému poriadku nad 100 €. Predmetom ex post hodnotenia má byť prehodnotenie aktuálnych podmienok ako ukazovateľa spoľahlivosti.
9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:
Ex ante: V prípade § 14 ods. 1 písm. b) a d) nebola v ex ante fáze vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť identifikované subjekty, pri ktorých sa predpokladalo, že ich bude regulácia ovplyvňovať. V prípade regulácie s dátumom účinnosti po 1. apríli 2015 (§ 14 ods. 1 písm. a) bola v ex ante fáze vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu neboli identifikované dotknuté subjekty. Ex post: Podmienku spoľahlivosti musí spĺňať každá FO/PO osoba, ktorej je udelená licencia na prevádzkovanie bezpečnostnej služby. Podľa informácií Ministerstva vnútra Slovenskej republiky pôsobí k 31. 12. 2023 na území Slovenskej republiky (ďalej ako „SR“) 596 fyzických a právnických osôb, ktoré prevádzkujú niektorý z druhov bezpečnostných služieb.
9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):
V prípade § 14 ods. 1 písm. b) a d) nebola v ex ante fáze vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy. V prípade § 14 ods. 1 písm. a) bola v ex ante fáze vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu / regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
20	Prísne vymedzenie podmienok, ktoré musí spoľahlivá osoba splňať	§ 14 ods. 1 písm. a), b) a d)	01.08.2022 15.01.2009 01.01.2006	Spoľahlivé osoby	596	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V prípade § 14 ods. 1 písm. b) a d) nebola v ex ante fáze vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, a teda neboli ani vypočítané vplyvy na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. V prípade regulácie s dátumom účinnosti po 1. apríli 2015 (§ 14 ods. 1 písm. a) bola v ex ante fáze vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie, a teda neboli ani vypočítané vplyvy na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. Ex post náklady: Vplyvy danej regulácie na podnikateľské prostredie nie je možné kvantifikovať, pretože v prvom prípade musí prevádzkovateľ bezpečnostnej služby osobne preverovať, či jeho zamestnanec nadmerne nepožíva alkoholické nápoje, no nedokážeme určiť incidenciu a početnosť prípadov, kedy je podobné opatrenie potrebné vykonať. V druhom prípade nedokážeme určiť počet subjektov, ktorým bola uložená pokuta za priestupok proti verejnému poriadku nad 100 € a ako by sa daný počet zmenil zvýšením hranice nad 331 €. V treťom prípade nedisponujeme informáciou o počte subjektov, ktoré sú trestne stíhané za trestný čin, pretože prevádzkovateľ bezpečnostnej služby častokrát nemusí ani vedieť, že jeho zamestnanec je trestne stíhaný.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Zdrojom početnosti sú interné štatistiky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, keďže právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015 a zároveň nie je možné vypočítať celkové skutočné vplyvy hodnotenej regulácie na podnikateľské prostredie. Z týchto dôvodov nie je možné uviesť rozdiel predpokladaných a skutočných nákladov na podnikateľské prostredie.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V prípade § 14 ods. 1 písm. b) a d) nebola v ex ante fáze vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, a teda neboli ani vypočítané vplyvy na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze. V prípade regulácie s dátumom účinnosti po 1. apríli 2015 (§ 14 ods. 1 písm. a) bola v ex ante fáze vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Úrad súkromných bezpečnostných služieb | Prezídium Policajného zboru

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

Slovenská komora súkromnej bezpečnosti
(ďalej ako „SKSB“ alebo „komora“),
31749275

Zúčastnené subjekty:

Áno ☒ Nie ☐

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

Slovenská komora
súkromnej bezpečnosti

Forma:

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

Dátum vykonania:

22. 08. 2024

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 29. 07. 2024 do 09. 08. 2024

Forma a termín vykonania konzultácií:

Zapojené subjekty:

Združenie
podnikateľov
Slovenska

Forma:

osobne/online ☐ dotazník/e-mail ☒

Dátum zapojenia:

09. 08. 2024

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácií:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

Zástupca SKSB uvádza, že v súčasnosti je regulácia nastavená tak, že zamestnanec bezpečnostnej služby, ktorý sa zúčastňuje na výkone bezpečnostnej služby, musí spĺňať podmienku spoľahlivosti. Zamestnanec bezpečnostnej služby musí za účelom preukázania podmienky spoľahlivosti predkladať zamestnávateľovi každé dva roky predpísané doklady, pričom je zároveň povinný písomne oznámiť svojmu zamestnávateľovi každú zmenu skutočností rozhodujúcich pri posúdení spoľahlivosti najneskôr do 15 dní od tejto zmeny.

Ustanovenie § 14 ods. 1 písm. a), ktorým je negatívne vymedzená jedna z podmienok spoľahlivosti pre účely určenia spoľahlivej osoby, je podľa zástupcu podnikateľského subjektu vágne a v praxi spôsobuje prevádzkovateľom bezpečnostnej služby problémy. Prevádzkovateľ bezpečnostnej služby musí osobne preverovať, či jeho zamestnanec nadmerne nepožíva alkoholické nápoje, pretože v lekárskom posudku, ktorý vyplňa lekár v rámci zisťovania zdravotnej spôsobilosti na danú prácu, absentuje medzi kontraindikáciami alkoholizmus. Zisťovanie týchto skutočností je spojené s finančnými nákladmi a rizikom, že zamestnanec neinformuje svojho zamestnávateľa o tom, že v jeho prípade dochádza k porušeniu podmienky spoľahlivosti uvedenej v písm. a), keďže je v jeho záujme udržať si pracovné miesto.

Výška pokuty uvedená v ustanovení § 14 ods. 1 písm. b), ktorá je aktuálne stanovená na 100 €, podľa zástupcu podnikateľov nereflektuje aktuálne pomery vo vzťahu k sadzobníkom pokút, čím sa zvyšuje riziko častejšieho výskytu porušenia ďalšej z podmienok spoľahlivosti. To spôsobuje v praxi nevyhnutnosť dočasne preradiť zamestnanca bezpečnostnej služby mimo výkonu bezpečnostnej služby, prípadne rozviazanie pracovného pomeru a dodatočný vznik nákladov spojených s nájdením nového zamestnanca a jeho následným zaškolením.

Najproblematickejšou prekážkou v dodržiavaní súčasnej regulácie je podľa predstaviteľa podnikateľských subjektov ustanovenie § 14 ods. 1 písm. d). O tom, že je zamestnanec trestne stíhaný, nemusí prevádzkovateľ bezpečnostnej služby častokrát ani vedieť a v prípade, že sa o tejto skutočnosti dozvie, znamená to pre neho, že by mal zamestnanca prepustiť, pretože už nie je spoľahlivou osobou a nemôže ďalej vykonávať svoju prácu. Problematický je však v tomto prípade možný rozpor so zákonom č. 311/2001 Z. z. Zákoníkom práce, v ktorom absentuje ustanovenie, ktoré by zamestnávateľovi umožňovalo zamestnanca prepustiť na základe skutočnosti, že nespĺňa podmienky na vykonávanie činnosti, za účelom ktorej bol prijatý do pracovného pomeru. Podnikateľské subjekty majú obavy z možného súdneho procesu, na základe ktorého by museli zamestnancovi kompenzovať úslužnú mzdu v prípade, ak ho súd neuzná vinným. S tým je opäť spojený možný vznik nákladov a snaha zamestnávateľa vyriešiť danú situáciu rozviazaním pracovného pomeru dohodou.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plneniu cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Regulácia podľa slov gestora vznikla z dôvodu úzkeho prepojenia na podmienku bezúhonnosti uvedenú v § 13 zákona o súkromnej bezpečnosti a na podmienku spoľahlivosti podľa zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive.

Gestor uvádza, že na to, aby sa preukázalo nadmerné požívanie alkoholických nápojov u zamestnanca bezpečnostnej služby, a tým aj neplnenie podmienky spoľahlivosti, je potrebné zabezpečiť lekársku správu, ktorej obsahom bude konštatovanie, že u zamestnanca existuje závislosť na alkoholických nápojoch a že požívanie alkoholických nápojov možno z lekárskeho hľadiska hodnotiť ako nadmerné. V prípade pochybností je vhodné nariadiť znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctva – odvetvia psychiatrie.

Osoba sa nepovažuje za spoľahlivú aj v prípade, ak dostala pokutu nad 100 € z priestupku uvedeného v § 14 ods. 1 písm. b). Podľa slov gestora bola daná regulácia realizovaná z dôvodu potreby zjednotiť posudzovanie spoľahlivosti osoby s právnou úpravou zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a streľive.

Každý, proti komu sa vedie trestné konanie, sa podľa slov gestora považuje za nevinného, kým ho súd neuzná vinným právoplatným odsudzujúcim rozsudkom. Ak je zamestnanec bezpečnostnej služby považovaný za nespoľahlivého, tak je potrebné obmedziť jeho výkon v niektorých činnostiach tak, ako je to napríklad pri osobe, ktorá je vzatá do väzby predtým, než súd vyslovil právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jej vinu. Obmedzenie je v plnom súlade s ústavou, v ktorej je uvedené, že zákon môže ustanoviť podmienky a obmedzenia výkonu určitých povolaní alebo činností. Gestor tvrdí, že dané ustanovenie je zavedené v záujme účinného boja proti trestnej činnosti a dlhých trvaní súdnych konaní, počas ktorých by mohla byť osoba považovaná za spoľahlivú len preto, že v trestnom konaní robí obštrukcie a nemôže byť právoplatne uznaná vinnou, napríklad viac než štyri roky od spáchania skutku.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Na konzultáciách, ktoré sa uskutočnili dňa 22. 8. 2024, zdôraznila v úvode SKSB potrebu vytvorenia nového zákona, pretože súčasný zákon o súkromnej bezpečnosti prešiel viacerými novelizáciami v dôsledku ktorých sa stal neprehľadným a komplikovaným pre podnikateľské subjekty. Vzhľadom na pripomienky, ktoré zazneli v úvode stretnutia, navrhla SKSB zriadenie spoločnej pracovnej skupiny za účelom tvorby nového zákona, prostredníctvom ktorej by sa stanovil rámec a obsah nového zákona na základe úzkej spolupráce všetkých zainteresovaných subjektov.

V nadväznosti na reguláciu uvedenú v ustanovení § 14 ods. 1 písm. a), ktorým je negatívne vymedzená jedna z podmienok spoľahlivosti pre účely určenia spoľahlivej osoby, SKSB uviedla, že ide o vágne ustanovenie a navrhuje jeho vypustenie. SKSB zároveň upozornila na skúsenosti z aplikačnej praxe, v rámci ktorej prevádzkovateľ bezpečnostnej služby musí osobne preverovať, či jeho zamestnanec nadmerne nepožíva alkoholické nápoje, keďže v rámci vyplnenia lekárskeho posudku postupuje lekár podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 33/2006 Z. z. o podrobnostiach posudzovania zdravotnej spôsobilosti osôb na poskytovanie služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti súkromnými bezpečnostnými službami. Lekárska prehliadka je zameraná na posúdenie zdravotnej spôsobilosti žiadateľa a v kontraindikáciách, ktoré sú uvedené v prílohe č. 1 predmetnej vyhlášky, absentuje alkoholizmus. V posudku uvádza lekár len informáciu, či je alebo nie je žiadateľ spôsobilý na poskytovanie služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti súkromnými bezpečnostnými službami. V praxi teda musí skutočnosť, či zamestnanec nadmerne nepožíva alkoholické nápoje, overiť samotný prevádzkovateľ bezpečnostnej služby, keďže to nie je možné zistiť z lekárskeho posudku.

Zároveň SKSB navrhla, aby pokuta za priestupok uvedená v ustanovení § 14 ods. 1 písm. b), bola zvýšená z aktuálnej výšky 100 € na 331 €.

Za najproblematickejšiu prekážku v nadväznosti na určenie podmienky spoľahlivosti považuje SKSB ustanovenie § 14 ods. 1 písm. d). SKSB uviedla, že prevádzkovateľ bezpečnostnej služby častokrát nemusí vedieť o tom, že jeho zamestnanec je trestne stíhaný a aj keď sa o tejto skutočnosti dozvie, je preňho náročné vyvodiť z toho dôsledky. V tejto súvislosti poukázalo SKSB na možný rozpor so Zákonníkom práce, v ktorom absentuje ustanovenie, ktoré by umožňovalo prevádzkovateľovi bezpečnostnej služby zamestnanca prepustiť, pretože nespĺňa podmienky na vykonávanie činnosti, za účelom ktorej ho prijal do pracovného pomeru. Z toho vyplynula obava možného súdneho procesu, následné kompenzovanie ušlej mzdy a snaha riešiť túto situáciu dohodou. Keďže súčasná úprava je prísnejšia než v zákone č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície, kde je v § 14 ods. 3 uvedené ako kritérium nespoľahlivosti až právoplatné odsúdenie za úmyselný trestný čin, SKSB uviedla, že by bolo potrebné zväžiť, aj vzhľadom na rozsah oprávnení policajta v porovnaní so zamestnancom SBS, či by predmetné ustanovenie § 14 ods. 1 písm. d) nemalo byť vypustené.

V rámci diskusie so zástupcami Ministerstva vnútra SR a Ministerstvom hospodárstva SR, SKSB súhlasila s návrhom otvoriť diskusiu s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR ohľadom možného rozporu ustanovenia § 14 ods. 1 písm. d) zákona o súkromnej bezpečnosti so Zákonníkom práce.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Zástupcovia Ministerstva vnútra SR v úvode stretnutia realizovaného 22. 8. 2024 v priestoroch Ministerstva hospodárstva SR reagovali na potrebu prípravy nového zákona, ktorá zaznela od SKSB, protinávrhom – ochotou zapracovať návrhy zásadných zmien do súčasného znenia zákona jeho novelizáciou. Zdôraznili však potrebu zberu viacerých návrhov zásadných zmien, aby nedochádzalo k častým novelizáciám. Gestor zároveň preverí možnosti zriadenia pracovnej skupiny, ktorej členmi budú aj zástupcovia podnikateľského prostredia.

V súvislosti s návrhom, aby bolo zo zákona o súkromnej bezpečnosti vypustené ustanovenie § 14 ods. 1 písm. a), gestor uviedol, že z doterajšej praxe vyplýva, že daný inštitút sa nevyužíva v takej miere, aby evidovali vyvodenie zodpovednosti voči zamestnancovi. Gestor preto preverí možnosť vypustenia písm. a) z ustanovenia § 14 ods. 1 zákona o súkromnej bezpečnosti s odborom legislatívy. Gestor zároveň uviedol, že pri určitých chránených objektoch realizuje polícia už teraz hlbšiu previerku z hľadiska posúdenia, či nedochádza u zamestnancov, ktorí realizujú výkon bezpečnostnej služby, k nadmernému používaniu alkoholických nápojov.

S návrhom zvýšiť pokutu uvedenú v ustanovení § 14 ods. 1 písm. b) z aktuálnej výšky 100 € na 331 € gestor súhlasí.

S vypustením ustanovenia § 14 ods. 1 písm. d) gestor zásadne nesúhlasí. Je však otvorený tomu, aby sa zúžil rozsah úmyselných trestných činov pri ktorých sa zamestnanec SBS nepovažuje za spoľahlivú osobu na účely daného zákona v prípade, že je za ne trestne stíhaný. V reakcii na možný rozpor so Zákonníkom práce zástupcovia Ministerstva hospodárstva SR uviedli, že túto skutočnosť overia s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktoré je gestorom daného právneho predpisu. Gestor s týmto postupom súhlasí a na základe diskusie s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR, by sa zväžili ďalšie kroky za účelom riešenia daného problému. Gestor zároveň upozornil na skutočnosť, že prevádzkovateľ bezpečnostnej služby môže zamestnanca SBS preradiť na inú prácu, ak zistí, že nespĺňa podmienku uvedenú v ustanovení § 14 ods. 1 písm. d) a nemôže ho teda ďalej poverovať výkonom bezpečnostnej služby.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Spracovateľ uvádza, že v súčasnosti je v ustanovení § 14 ods. 1 písm. a) uvedené, že za spoľahlivú osobu sa na účely tohto zákona nepovažuje ten, kto preukázateľne nadmerne požíva alkoholické nápoje alebo preukázateľne požíva omamné látky, psychotropné látky alebo prípravky, ktorých požívanie môže vyvolať závislosť osôb od nich. Zároveň je v písm. b) uvedené, že za spoľahlivú osobu sa nepovažuje ten, kto bol v posledných dvoch rokoch okrem iného uznaný vinným z priestupku na úseku strelných zbraní a streliva, za ktorý mu bola uložená pokuta nad 100 €. V písm. d) je uvedené, že podmienku spoľahlivosti nespĺňa zamestnanec bezpečnostnej služby aj v prípade, že je trestne stíhaný za trestný čin uvedený v § 13 ods. 1 písm. a).

Spracovateľ vníma, že podľa zástupcu podnikateľov je ustanovenie § 14 ods. 1 písm. a) vágne, čo spôsobuje problémy pri zisťovaní nadmerného požívania alkoholu zamestnancami bezpečnostných služieb, čo vedie k finančným nákladom. Pokuta 100 € podľa písm. b) nereflektuje súčasné pomery a môže viesť k častejšiemu porušeniu pravidiel spoľahlivosti, čo spôsobuje ďalšie náklady spojené s výmenou zamestnancov. Ako najväčší problém vnímajú zástupcovia podnikateľov ustanovenie písm. d), ktoré komplikuje prepustenie trestne stíhaných zamestnancov, čo môže viesť k súdnym sporom a nákladom na kompenzácie.

Regulácia podľa slov gestora vznikla kvôli zjednoteniu podmienok bezúhonnosti a spoľahlivosti podľa zákona o súkromnej bezpečnosti a zákona o strelných zbraniach. Na preukázanie nadmerného požívania alkoholu zamestnanca je v praxi potrebné zavedenie lekárskej správy potvrdzujúcej závislosť, prípadne znalecké dokazovanie. Podľa slov gestora bola daná regulácia realizovaná z dôvodu potreby zjednotiť posudzovanie spoľahlivosti osoby s právnou úpravou zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive. Aktuálne sa podľa vyjadrenia gestora za nespoľahlivú osobu považuje aj tá, ktorá je trestne stíhaná za trestný čin, no v skutočnosti je zamestnanec považovaný za nevinného, kým ho neodsúdi súd, ale jeho činnosť môže byť obmedzená v súlade s ústavou na prevenciu obštrukcií v trestnom konaní.

Spracovateľ vníma skutočnosť, že podľa zástupcov podnikateľov je ustanovenie písm. a) nejasné, čo spôsobuje problémy a zvýšenie nákladov. Pokuta 100 € je neadekvátna a písm. d) komplikuje prepustenie trestne stíhaných zamestnancov, čo vedie k riziku súdnych sporov. No na druhej strane spracovateľ rozumie aj názoru gestora, ktorý uvádza, že toto ustanovenie bolo zavedené s cieľom efektívne bojovať proti trestnej činnosti a dlhým súdnym procesom, počas ktorých by osoba mohla byť považovaná za spoľahlivú len preto, že zámerne predlžuje trestné konanie a ešte nebola právoplatne uznaná vinnou.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Spracovateľ uvádza, že SKSB kritizovala ustanovenie § 14 ods. 1 písm. a), ktoré definuje nadmerné požívanie alkoholu ako kritérium nespoľahlivosti, no považuje ho za nejasné a navrhla jeho vypustenie. Problémom podľa nich je, že zamestnávateľia musia sami overovať, či ich zamestnanci nadmerne nepožívajú alkohol, keďže daná činnosť nie je súčasťou lekárskeho posudku. Ďalej SKSB navrhla zvýšenie pokuty za priestupky podľa § 14 ods. 1 písm. b) z 100 € na 331 €, pretože súčasná pokuta je považovaná za nedostatočnú. Za najväčší problém považuje SKSB ustanovenie § 14 ods. 1 písm. d), ktoré sa týka trestne stíhaných zamestnancov. Prevádzkovatelia bezpečnostných služieb často nevedia o trestnom stíhaní zamestnanca, a aj keď sa o tom dozvedia, nemajú jasné právne možnosti na jeho prepustenie. SKSB vidí rozpor medzi týmto ustanovením a Zákonníkom práce, kde chýba možnosť prepustiť zamestnanca pre nesplnenie podmienok spoľahlivosti, čo môže viesť k súdnym sporom a finančným kompenzáciám.

Spracovateľ súhlasí s gestorm, ktorý je otvorený diskusii o vypustení § 14 ods. 1 písm. a) vzhľadom na to, že tento inštitút sa v praxi nevyužíva často. Zároveň spracovateľ súhlasí so zvýšením pokuty podľa § 14 ods. 1 písm. b) z 100 € na 331 €. Nesúhlasí však s úplným vypustením § 14 ods. 1 písm. d) a taktiež rozumie ochote zväziť zúženie rozsahu trestných činov, ktoré zamestnanca SBS diskvalifikujú ako spoľahlivú osobu. Spracovateľ sa prikláňa k názoru gestora, že v prípade ak zamestnanec nesplní podmienky spoľahlivosti podľa § 14, môžu ho prevádzkovatelia preradiť na inú pozíciu.

Spracovateľovi v tomto prípade vyplýva povinnosť overiť danú skutočnosť s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR, pretože sa jedná o reguláciu, ktorá súvisí s právnym predpisom, ktorého gestor je práve Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

K predmetnému návrhu SKSB zriadiť pracovnú skupinu za účelom tvorby nového zákona, prostredníctvom ktorej by sa stanovil rámec a obsah nového zákona na základe úzkej spolupráce všetkých zainteresovaných subjektov, vyjadruje spracovateľ súhlas a podporuje vznik pracovnej skupiny.

9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:

☐ ponechať reguláciu ☒ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.5 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Spracovateľ na základe vstupov zúčastnených strán navrhuje upraviť reguláciu obsiahnutú v § 14 ods. 1 písm. a), b) a c) zákona o súkromnej bezpečnosti.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor sa v stanovenej lehote nevyjadril.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor sa v stanovenej lehote nevyjadril.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia